

Guvernul României

**Ordonanta nr. 44/2004
privind integrarea sociala a strainilor care au dobândit
o forma de protectie în România**

Publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 93 din 31 ianuarie 2004

OG 44/2004 a fost modificata si aprobata prin legea 185/2004 (publicata în Monitorul Oficial nr. 457 din 21.05.2004). OG 44/2004 a fost modificata succesiv de OG 73/2004 (publicata în Monitorul Oficial nr 787 din 26.08.2004) si de OG 41/2006 (publicata în Monitorul Oficial nr. 714 din 21.08.2006).

În temeiul art. 108 din Constitutia României, republicata, si al art. 1 pct. IV.2 din Legea nr. 559/2003 privind abilitarea Guvernului de a emite ordonante,

Guvernul României adopta prezenta ordonanta.

CAPITOLUL I
Dispozitii generale

Art. 1. - Prin prezenta ordonanta se urmareste facilitarea integrarii sociale a strainilor care au dobândit o forma de protectie în România, prin asigurarea accesului la urmatoarele drepturi: dreptul la un loc de munca, dreptul la o locuinta, dreptul la asistenta medicala si asistenta sociala, asigurari sociale, dreptul la educatie, precum si, prin derularea de activitati specifice de acomodare culturala, consiliere si învatare a limbii române, reunite în programe de integrare.

Art. 2. - În intelesul prezentei ordonante, expresiile de mai jos se definesc dupa cum urmeaza:

a) strainii care au dobândit o forma de protectie în România sunt strainii carora li s-a acordat una dintre formele de protectie prevazute la art. 1 lit. a) si b) din Ordonanta Guvernului nr. 102/2000 privind statutul si regimul refugiatilor în România, aprobata cu modificari prin Legea nr. 323/2001, cu modificarile si completarile ulterioare;

b) integrarea sociala reprezinta procesul de participare activa a strainilor care au dobândit o forma de protectie în România la viata economica, sociala si culturala a societatii românesti, în vederea prevenirii si combaterii marginalizarii sociale a acestora;

c) programele de integrare sunt ansambluri de masuri si activitati necesare facilitarii integrarii sociale a strainilor care au dobândit o forma de protectie în România, desfasurate, la cererea acestora, prin cooperarea institutiilor publice, a comunitatilor locale si a organizatiilor neguvernamentale care desfasoara activitati în acest domeniu, sub coordonarea Oficiului National pentru Refugiati din cadrul Ministerului Administratiei si Internelor.

Art. 3. - Programele de integrare a strainilor care au dobândit o forma de protectie în România se stabilesc si se implementeaza, pe baza nevoilor beneficiarilor, fara discriminare si cu respectarea specificului cultural al acestora.

CAPITOLUL II **Accesul la drepturile sociale**

SECTIUNEA 1

Accesul la un loc de munca si la o locuinta

Art. 4. - Strainii care au dobândit o forma de protectie în România beneficiaza de acces pe piata fortei de munca, în conditiile stabilite de lege pentru cetatenii români, precum si de conditii de munca echivalente celor stabilite de lege pentru cetatenii români.

Art. 5. - (1) Strainii care au dobândit o forma de protectie în România au acces la sistemul asigurarilor pentru somaj, la masurile de prevenire a somajului si la masurile pentru stimularea ocuparii fortei de munca, în conditiile stabilite de lege pentru cetatenii români.

(2) Agentia Nationala pentru Ocuparea Fortei de Munca dispune masurile necesare pentru adaptarea serviciilor oferite la nevoile specifice beneficiarilor programelor de integrare.

Art. 6. - Strainii care au dobândit o forma de protectie în România au acces la dobândirea unei locuinte în conditiile stabilite de lege pentru cetatenii români.

SECTIUNEA a 2-a

Accesul la asistenta medicala, la sistemul public de pensii si alte drepturi de asigurari sociale si la sistemul national de asistenta sociala

Art. 7. - Strainii care au dobândit o forma de protectie în România au acces la asistenta medicala în aceleasi conditii stabilite de lege pentru cetatenii români.

Art. 8. - Strainii care au dobândit o forma de protectie în România au acces la sistemul public de pensii si alte drepturi de asigurari sociale si la sistemul national de asistenta sociala, în conditiile prevazute de lege pentru cetatenii români.

SECTIUNEA a 3-a

Accesul la sistemul de învățământ

Art. 9. - Accesul strainilor care au dobândit o forma de protectie în România la toate formele de învățământ se realizeaza în conditiile stabilite de lege pentru cetatenii români.

Art. 10. - (1) În vederea integrării în sistemul de învățământ românesc, minorii care au dobândit o forma de protectie în România beneficiaza pe durata unui an scolar de un curs gratuit de initiere în limba româna.

(2) În perioada urmării cursului de initiere în limba româna minorii care au dobândit o forma de protectie în România participa gratuit, în cadrul unitatilor scolare, la activitati didactice cu caracter teoretic, practic si recreativ, fara ca prezenta lor sa fie înregistrata în documente oficiale.

(3) La finalul cursului de initiere în limba româna o comisie de evaluare, ale carei componenta si functionare se stabilesc prin ordin al ministrului educatiei, cercetarii si tineretului, apreciaza nivelul de cunoastere a limbii române si stabileste înscrierea minorilor care au dobândit o forma de protectie în România în anul de studiu corespunzator.

Art. 11. - (1) Ministerul Educatiei si Cercetarii si Ministerul Muncii, Solidaritatii Sociale si Familiei asigura, la cerere, recunoasterea diplomelor, atestarea studiilor si calificarilor din tara de origine, în conditiile stabilite de legea româna.

(2) Abrogat.

Art. 12. - Minorii care au dobândit o forma de protectie în România beneficiaza de alocatia de stat pentru copii, în aceleasi conditii stabilite de lege pentru copiii români.

SECTIUNEA a 4-a

Accesul la activitatile specifice de acomodare culturala, consiliere si învățare a limbii române

Art. 13. - (1) Oficiul National pentru Refugiati organizeaza sesiuni de acomodare culturala si activitati de consiliere, având ca scop familiarizarea persoanelor adulte care au dobândit o forma de protectie în România cu traditiile, obiceiurile si specificul societatii românești.

(2) Oficiul National pentru Refugiati poate colabora cu alte institutii publice si organizatii neguvernamentale în vederea organizarii si desfasurarii sesiunilor de acomodare culturala si a activitatilor de consiliere.

Art. 14. - (1) Strainii adulti care au dobândit o forma de protectie în România beneficiaza de cursuri gratuite de învățare a limbii române, organizate de structurile specializate din Ministerul Educatiei si Cercetarii, în colaborare cu Oficiul National pentru Refugiati.

(2) Oficiul National pentru Refugiati pune la dispozitie spatiile necesare organizarii si desfasurarii cursurilor prevazute la alin. (1), în masura resurselor disponibile.

(3) Personalul calificat necesar pentru desfasurarea cursurilor de învățare a limbii române pentru adulti si a anului pregatitor pentru minori, precum si pregatirea adecvata a acestuia se asigura de Ministerul Educatiei si Cercetarii.

(4) Modul de organizare, durata si programa cursurilor de învățare a limbii române vor fi reglementate prin metodologii elaborate si aprobate de catre Ministerul Educatiei si Cercetarii.

(5) La terminarea cursurilor pregatitoare de învățare a limbii române Ministerul Educatiei si Cercetarii elibereaza, gratuit, documente care sa ateste faptul ca persoana respectiva a absolvit aceste cursuri, precum si nivelul cunostintelor dobândite.

CAPITOLUL III

Protocolul de participare la programele de integrare, cazarea si ajutorul financiar

Art. 15. - Strainii care au dobândit o forma de protectie în România sunt inclusi în programele de integrare, pe baza cererilor individuale si conform unui protocol încheiat între persoana care solicita includerea în programul de integrare si Oficiul National pentru Refugiati, denumit în continuare protocol.

Art. 16. - Cererea de participare la programul de integrare se depune la sediul Oficiului National pentru Refugiati, în termen de 30 de zile de la dobândirea formei de protectie sau de la data intrarii în vigoare a prezentei ordonante, în cazul strainilor care au dobândit o forma de protectie anterior acestei date si care nu au beneficiat de programe de integrare.

Art. 17. - Dupa înregistrarea cererii, strainul care solicita admiterea în programele de integrare este intervievat de personalul desemnat al Oficiului National pentru Refugiati, ocazie cu care se întocmeste o fisa de evaluare a nevoilor individuale, în vederea stabilirii tipului de asistenta sau a activitatilor necesare pentru integrarea sociala a celui în cauza.

Art. 18. - (1) Pe baza fisei de evaluare se întocmeste un plan individual de masuri în vederea integrarii, denumit în continuare plan individual, ce cuprinde obiectivele stabilite pentru beneficiar, termenele de realizare, activitatile necesare pentru atingerea obiectivelor, persoanele, institutiile si/sau organizatiile responsabile, care se comunica beneficiarului si a carui implementare este monitorizata de personalul desemnat al Oficiului National pentru Refugiati.

(2) Activitatile ce pot fi incluse, singure sau cumulat, în cadrul planului prevazut la alin. (1) sunt, în principal, urmatoarele:

a) activitati de consiliere si sprijin pentru asigurarea accesului la drepturile enumerate la art. 1;

b) sesiuni de acomodare culturala;

c) cursuri de învățare a limbii române.

Art. 19. - (1) Protocolul prevazut la art. 15 cuprinde: datele de identificare a partilor, drepturile si obligatiile fiecărei parti, perioada de implementare a planului de masuri si conditiile de prelungire a acesteia, situatiile în care înceteaza sau se modifica aplicarea masurilor prevazute în planul individual.

(2) La protocol se anexeaza fisa de evaluare si planul individual.

Art. 20. - (1) Durata aplicarii planului individual este de pâna la 6 luni de la data semnarii protocolului sau de la data prevazuta în protocol.

(2) La cererea motivata a beneficiarului si pe baza evaluarii situatiei la încheierea perioadei prevazute la alin. (1), Oficiului National pentru Refugiati poate aproba prelungirea cu cel mult 6 luni a duratei de aplicare a planului individual.

Art. 21. - (1) Persoanele care participa la programele de integrare si care nu au mijloace de întreținere pot beneficia, la cerere, de cazare în spatiile special destinate acestui scop, care se afla în administrarea Ministerului Administratiei si Internelor, în limita locurilor disponibile.

(2) Cazarea în spațiile prevăzute la alin. (1) poate fi făcută pentru o perioadă de până la 6 luni, cu posibilitatea prelungirii cu încă 6 luni pentru motive bine întemeiate, cu aprobarea conducerii Oficiului National pentru Refugiați, fără a se depăși perioada de implementare a programului de integrare.

(3) Oficiul National pentru Refugiați, în cadrul unor programe derulate în comun cu autoritățile administrației publice locale și cu organizațiile neguvernamentale, poate pune la dispoziție spații suplimentare de cazare persoanelor care participă la programele de integrare. În acest sens Oficiul National pentru Refugiați poate încheia convenții de colaborare cu autoritățile administrației publice locale și cu organizațiile neguvernamentale, în condițiile legii.

(4) Cazarea în spațiile prevăzute la alin. (1) și (2) se face pe baza plății unei chirii, stabilită la nivel local pentru spațiile de locuit aflate în proprietatea statului sau a unităților administrativ-teritoriale, și a cheltuielilor de întreținere.

Art. 22. - (1) Străinii care au dobândit protecție umanitară condiționată beneficiază, în aceleași condiții cu străinii care au obținut statutul de refugiat în România, de ajutorul rambursabil prevăzut la art. 23 alin. (1) lit. n) din Ordonanța Guvernului nr. 102/2000, aprobată cu modificări prin Legea nr. 323/2001, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Străinii care au dobândit o formă de protecție în România, participanți în programul de integrare, care nu îndeplinesc condițiile pentru a beneficia de ajutorul rambursabil și care nu au mijloace de întreținere, sunt sprijiniți în vederea îndeplinirii condițiilor legale pentru obținerea venitului minim garantat.

(3) Conținutul dosarului necesar obținerii venitului minim garantat se stabilește ținându-se cont de specificul situației în care se afla străinii care au dobândit o formă de protecție în România.

(4) Până în prima lună de plată a ajutorului rambursabil, străinii care au dobândit o formă de protecție în România și care nu au mijloace de întreținere beneficiază din partea Oficiului National pentru Refugiați de un ajutor material în cuantum egal cu cel acordat solicitanților statutului de refugiat, în limita fondurilor disponibile, dar nu mai mult de două luni.

Art. 23. - (1) Străinii care au dobândit o formă de protecție în România după semnarea protocolului au în principal următoarele obligații:

- a) să participe în mod regulat la activitățile stabilite în planul individual;
- b) să depună eforturi pentru parcurgerea tuturor etapelor programului de integrare, potrivit protocolului semnat;
- c) să respecte normele de disciplină, conduita și cele stabilite de conducătorii cursurilor, precum și regulamentele interne ale centrelor de cazare;
- d) să informeze Oficiul National pentru Refugiați asupra oricărei schimbări de natură să afecteze prezenta la activitățile de integrare.

(2) Nerespectarea obligațiilor prevăzute la alin. (1) atrage încetarea aplicării uneia sau mai multor măsuri prevăzute în planul individual, inclusiv retragerea dreptului la cazare și a ajutorului material prevăzut la art. 22 alin. (4).

CAPITOLUL IV

Rolul instituțiilor statului și al autorităților administrației publice locale

SECȚIUNEA 1

Rolul Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă

Art. 24. - Străinii care participă în programul de integrare se înregistrează ca persoane în căutarea unui loc de muncă la Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, în termen de 30 zile de la semnarea protocolului.

Art. 25. - În vederea realizării măsurilor pentru stimularea ocupării forței de muncă, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă are obligația de a întocmi, pentru fiecare persoană înscrisă în programul de integrare și înregistrată ca persoană în căutarea unui loc de muncă, planul individual de mediere, colaborând cu Oficiul National pentru Refugiați în ceea ce privește profilul cultural, educațional și familial al unei astfel de persoane.

Art. 26. - Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă are obligația de a identifica la angajatori locurile de muncă vacante și de a le face cunoscute persoanelor incluse în programul de integrare, înregistrate ca persoane în căutarea unui loc de muncă.

Art. 27. - (1) Persoanele incluse în programul de integrare nu pot refuza fără un motiv temeinic un loc de muncă, participarea la măsuri pentru stimularea ocupării forței de muncă ori la programe de formare profesională, oferite de Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, și sunt obligate să respecte decizia

Oficiului National pentru Refugiati în legatura cu comunitatea locala în care urmeaza sa primeasca un loc de munca si sa își stabileasca resedinta.

(2) În cazul în care nu se respecta dispozitiile alin. (1), asistenta oferita de Oficiul National pentru Refugiati în vederea integrarii înceteaza.

SECTIUNEA a 2-a

Rolul autoritatilor administratiei publice locale

Art. 28. - Dupa încheierea programului de integrare sau în momentul identificarii unui loc de munca, Oficiul National pentru Refugiati îndruma persoana asistata catre comunitatea în care exista locuri de munca vacante si o informeaza cu privire la modalitatea de a obtine o locuinta sociala, în conditiile legii.

Art. 29. - **(1)** Autoritatile administratiei publice locale au obligatia de a asigura, în limita resurselor disponibile, o locuinta sociala persoanelor care au dobândit o forma de protectie în România si care urmeaza sa se mute în comunitatea respectiva, în aceleasi conditii ca si cetatenilor români.

(2) În situatia în care autoritatile administratiei publice locale nu pot asigura o locuinta sociala, beneficiarul formei de protectie poate închiria o locuinta în cadrul comunitatii locale respective, pe baza de contract de închiriere.

(3) Oficiul National pentru Refugiati subventioneaza chiria locuintei prevazute la alin. (2) cu pâna la 50% din valoarea chiriei, în masura fondurilor disponibile, pentru o perioada de maximum un an.

Art. 30. - Autoritatile administratiei publice locale au obligatia de a sprijini accesul strainilor care au dobândit o forma de protectie în România la asistenta sociala si medicala si la educatie, în conditiile legii.

SECTIUNEA a 3-a

Rolul Oficiului National pentru Refugiati

Art. 31. - Oficiul National pentru Refugiati din cadrul Ministerului Administratiei si Internelor coordoneaza activitatea celorlalte institutii ale statului, autoritati ale administratiei publice locale si organizatii neguvernamentale implicate în procesul de integrare a strainilor care au dobândit o forma de protectie în România si monitorizeaza cazurile individuale.

Art. 32. - **(1)** În fiecare an, nu mai târziu de 1 iulie, Oficiul National pentru Refugiati înainteaza Ministerul Educatiei si Cercetarii, Ministerul Muncii, Solidaritatii Sociale si Familiei, Agentiei Nationale de Ocupare a Fortei de Munca, Ministerului Sanatatii, Casei Nationale de Asigurari de Sanatate si Autoritatii Nationale pentru Protectia Copilului si Adoptie o nota privind numarul de persoane estimat sa beneficieze de activitatile în vederea integrarii, pentru anul urmator.

(2) Acest numar estimativ poate fi rectificat de catre Oficiul National pentru Refugiati daca circumstantele datorate evenimentelor din anul urmator necesita acest lucru.

CAPITOLUL V

Asistenta cazurilor speciale

Art. 33. - **(1)** Prin cazuri speciale, în sensul prezentei ordonante, se înțelege strainii care au dobândit o forma de protectie în România si care au potential redus de autoîntretinere, generat de factori de natura obiectiva si independent de vointa sau dorinta acestora.

(2) Sunt considerate cazuri speciale:

- a)** persoanele cu handicap;
- b)** persoanele care au atins vârsta pensionarii si nu beneficiaza de pensie;
- c)** minorii neînsotiti;
- d)** victime ale torturii;
- e)** familii monoparentale cu copii minori.

Art. 34. - **(1)** Cazurile prevazute la art. 33 alin. (2) lit. a), b), d) si e) beneficiaza de acelasi regim de protectie prevazut de legislatia în vigoare pentru cetatenii români aflati în situatii similare si de asistenta oferita de institutiile statului cu atributii în aceste domenii.

(2) Oficiul National pentru Refugiati poate oferi cazare în centrele sale persoanelor vulnerabile prevazute la alin. (1) care nu necesita asistenta specializata si care nu pot beneficia de o locuinta din partea institutiilor abilitate, în limita spatiilor si fondurilor disponibile.

(3) Pentru motive bine întemeiate Oficiul National pentru Refugiati poate aproba prelungirea programului de integrare pentru persoanele prevazute la alin. (1) si peste limita prevazuta la art. 20.

Art. 35. - (1) Pentru minorii neînsotiti care au dobândit o forma de protectie în România se tine cont, în alegerea formei specifice de protectie, de interesul superior al copilului, care include si mentinerea identitatii culturale.

(2) Minorii neînsotiti care au dobândit o forma de protectie în România sunt inclusi în sistemul de protectie a copilului, conform legislatiei în domeniu.

(3) Autoritatea Nationala pentru Protectia Copilului si Adoptie dispune masurile necesare pentru adaptarea serviciilor oferite la nevoile specifice minorilor neînsotiti care au dobândit o forma de protectie în România.

CAPITOLUL VI

Bugetul

Art. 36. - În functie de numarul de persoane estimat în fiecare an, potrivit art. 32 alin. (1), Oficiul National pentru Refugiati propune includerea în buget a fondurilor necesare desfasurarii activitatilor proprii prevazute de prezenta ordonanta, pentru integrarea strainilor care au dobândit o forma de protectie în România.

Art. 37. - Prevederile art. 36 se aplica în mod corespunzator si Ministerul Educatiei si Cercetarii, Ministerului Muncii, Solidaritatii Sociale si Familiei si Ministerului Sanatatii.

Art. 38. - (1) În vederea desfasurarii în bune conditii a activitatilor prevazute în programele de integrare, institutiile care au competente, potrivit prezentei ordonante, în cadrul acestor programe pot sa apeleze la servicii oferite de interpreti si experti, în conditiile legii.

(2) Plata serviciilor prevazute la alin. (1) se realizeaza, în conditiile prevazute de lege, din fondurile destinate activitatilor de integrare a strainilor care au dobândit o forma de protectie în România, cuprinse în bugetele institutiilor respective.

CAPITOLUL VII

Dispozitii finale si tranzitorii

Art. 39. - (1) Pentru realizarea obiectivelor prezentei ordonante, în cadrul Oficiului National pentru Refugiati se înfiinteaza o structura specializata de integrare.

(2) Atributiile structurii specializate de integrare si organigrama acesteia se aproba prin ordin al ministrului administratiei si internelor.

Art. 40. - Oficiul National pentru Refugiati împreuna cu celelalte institutii publice competente coopereaza, potrivit competentelor, cu organizatii neguvernamentale si cu organizatii internationale, pentru identificarea resurselor financiare suplimentare, necesare derularii programelor de integrare a strainilor care au dobândit o forma de protectie în România.

Art. 41. - În masura fondurilor disponibile, Oficiul National pentru Refugiati poate realiza sau contracta, în conditiile legii, studii cu privire la procesul de integrare a strainilor care au dobândit o forma de protectie în România si poate promova campanii de informare si sensibilizare a opiniei publice.

Art. 42. - La articolul 53 din Ordonanta de urgenta a Guvernului nr. 150/2002 privind organizarea si functionarea sistemului de asigurari sociale de sanatate, publicata în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 838 din 20 noiembrie 2002, cu modificarile si completarile ulterioare, dupa alineatul (4) se introduc doua noi alineate, alineatele (5) si (6), cu urmatorul cuprins:

"(5) Strainii carora li s-a acordat una dintre formele de protectie prevazute la art. 1 lit. a) si b) din Ordonanta Guvernului nr. 102/2000 privind statutul si regimul refugiatilor în România, aprobata cu modificari prin Legea nr. 323/2001, cu modificarile ulterioare, sunt obligati, pentru a obtine calitatea de asigurat, sa plateasca contributia legala începând cu data obtinerii respectivei forme de protectie.

(6) Strainii carora li s-a acordat, anterior intrarii în vigoare a ordonantei privind integrarea sociala a strainilor care au dobândit o forma de protectie în România, una dintre formele de protectie prevazute la art. 1 lit. a) si b) din Ordonanta Guvernului nr. 102/2000, aprobata cu modificari prin Legea nr. 323/2001, cu modificarile ulterioare, sunt obligati, pentru a obtine calitatea de asigurat, sa plateasca contributia legala începând cu data intrarii în vigoare a ordonantei privind integrarea sociala a strainilor care au dobândit o forma de protectie în România."

Art. 43. - Articolul 39 din Ordonanta Guvernului nr. 102/2000 privind statutul si regimul refugiatilor în România, publicata în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 436 din 3 septembrie 2000, aprobata si modificata prin Legea nr. 323/2001, cu modificarile ulterioare, se modifica si va avea urmatorul cuprins:

"Art. 39. - Ministerul Administratiei si Internelor, prin intermediul Oficiului National pentru Refugiati, împreuna cu Ministerul Muncii, Solidaritatii Sociale si Familiei si cu celelalte institutii publice competente, initiaza si deruleaza, în conditiile legii, programe pentru integrarea sociala a strainilor care au dobândit una dintre formele de protectie prevazute la art. 1 lit. a) si b)."

Art. 44. - Prezenta ordonanta intra în vigoare la 90 de zile de la data publicarii în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 45. - În vederea aplicarii prezentei ordonante, Ministerul Administratiei si Internelor, împreuna cu Ministerul Muncii, Solidaritatii Sociale si Familiei, Ministerul Educatiei si Cercetarii si Ministerul Sanatatii, elaboreaza normele metodologice, care se aproba prin hotarâre a Guvernului, în termen de 90 de zile de la data publicarii prezentei ordonante în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 46. - Pe data intrarii în vigoare a prezentei ordonante se abroga Hotarârea Guvernului nr. 1.191/2001 privind aprobarea Programului special pentru integrarea socioprofesionala a strainilor care au dobândit statutul de refugiat în România, publicata în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 815 din 18 decembrie 2001.

**Actul a intrat in vigoare
la data de 30 aprilie 2004**